

ÅRSPLAN 23/24

Vøyen FUS barnehage

INNHold

1. Om årsplanen og FUS sine mål for barnehagene

Visjon
Verdier
Hovedmål

2. Om barnehagen

3. Vårt verdigrunnlag

Barn og barndom
Demokrati
Mangfold og gjensidig respekt
Likestilling og likeverd
Bærekraftig utvikling
Livsmestring og helse

4. Barnehagens formål og innhold

Sosioemosjonell støtte og veiledning
Organisering og ledelse
Læringsstøtte

5. Barns medvirkning

6. Samarbeid

Foreldresamarbeid
Samarbeid med andre instanser

7. Overganger

Tilvenning i barnehagen
Overganger innad i barnehagen
Overgang mellom barnehage til skole

8. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Lærende organisasjon
Planlegging
Vurdering
Dokumentasjon
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.

9. Barnehagens fagområder

**BARNET
FØRST!**

1. OM ÅRSPLANEN OG FUS SINE MÅL FOR BARNEHAGENE

Årsplanen viser hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.37). Årsplanen beskriver hvordan vi jobber for å nå FUS sine felles målsetninger for barnehagene.

Visjon:

Sammen gir vi barndommen verdi: Vennskap, lek og glede og hverdagsmagi

Visjonen er vår ledestjerne og den setter retning for hva vi ønsker at FUS barnehagene skal oppnå – i dag og i fremtiden. Visjonen er det vi strekker oss etter hver dag i møte med barn, foreldre og kollegaer.

Verdier: Glødende, skapende og tilstedeværende

Verdiene er kulturbærerne i FUS. Verdiene forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet i barnehagen på veien for å virkeliggjøre visjonen.

Våre metoder for å jobbe i tråd med verdiene:

Glødende	Skapende	Tilstedeværende
• Vi tar eierskap til våre oppgaver og er stolte av jobben vår • Vi deler vårt brennende engasjement med andre • Vi er kunnskapssøkende og kommuniserer vår fagkompetanse • Vi fremsnakker hverandre og sprer inspirasjon og glede i hverdagen	• Vi har mot til å utfordre gamle vaner og skaper nye, forbedrede løsninger • Vi er nysgjerrige og verdsetter handlekraft og kreativitet • Vi er løsningsorienterte og ser muligheter fremfor begrensninger • Vi utfordrer vårt eget og andres tankesett	• Vi er oppmerksomme og bryr oss om hverandre • Vi er konsentrerte, lytter aktivt og kommer og kommer med konstruktive tilbakemeldinger • Vi tar avgjørelser basert på fakta og fagkunnskap • Vi er grundige og holder det vi lover

Hovedmål:

- FUS barn har et positivt selvbilde
- FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse
- FUS barn gleder seg til “resten av livet”, og vet at de har påvirkningsmulighet og at
- innspillene deres teller
- FUS barn har det gøy i barnehagen

Våre metoder for å jobbe mot målene:

I Vøyen FUS er vi glødende når vi:

- skaper hverdagsmagi sammen med barn og kollegaer
- Deler vårt engasjement og vår kunnskap med andre
- Viser yrkesstolthet - vi har verdens viktigste jobb!

I Vøyen FUS er vi skapende når vi:

- møter barns nysgjerrighet og undrer oss sammen med dem.
- Skaper gode og varierte lekemiljøer hvor barna opplever inkludering og mestring.
- Skaper spennende prosjekter i samarbeid med barna og kollegaene.

I Vøyen FUS er vi tilstedeværende når vi:

- er eventyrlystne og fordyper oss i leken sammen med barna.
- Lytter og aktivt deltar i samtaler med barna
- Er oppmerksomme, viser forståelse og bryr oss om de rundt oss.

I FUS barnehagene har vi et felles slagord, «Barnet først». Det innebærer at alt vi gjør skal være til barnets beste. «Barnet først» er også navnet på vår kompetansesatsing, der målet er et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet i alle våre barnehager.

I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik: Først en beskrivelse av hva rammeplanen sier, så en beskrivelse av hvordan vi vil gjennomføre dette i praksis.

2. OM BARNEHAGEN

Vøyen FUS A/S åpnet september 2018. Vi er en del av FUS-kjeden, som har ca. 178 barnehager i Norge.

Vi har fra høsten 2023 seks avdelinger med rene aldersgrupper.

Marihøna og Humlen: barn født i 2022.

Sommerfuglen: barn født i 2021

Maurtua: barn født i 2020

Gresshoppen: barn født i 2019

Tusenbein: barn født i 2018

Vi ligger sentralt til på Vøyenenga med skogen, slalåmbakken og fine turområder rett i nærheten. I tillegg til nye fine lokaler på Vøyenenga, leier vi en tidligere barnepark i nærmiljøet. Dette gir oss det perfekte turmål for lek og læring uansett vær og årstid. Alle storbarnsavdelingene vil ha sin faste dag i uken hvor de går opp til barneparken og lager mat på bålpanna og har lekegrupper.

I Vøyen FUS skal barna oppleve glede og mestring. Her leker, lærer og utvikler de seg aktivt i et sosialt og kulturelt felleskap. Vøyen FUS barnehage er preget av et kulturelt mangfold.

Alle barn har ulike ønsker, behov og forutsetninger. Barnehagen tilrettelegger for best mulig utvikling og læring hos alle barn. Barna møter glødende ansatte som er genuint opptatt av hvert enkelt barn – vi setter barnet først!

Vøyen FUS barnehage AS

Adresse: Skuiveien 137
1339 Bærum
Telefonnummer: 90 07 10 71
E-post: dl.voyen@bhg.no

Kontaktinfo til de ulike avdelingene:

Sommerfuglen

Tlf: 48258132
Sommerfuglen.voyen@bhg.no

Maurtua

Tlf: 46853199
mauren.voyen@bhg.no

Humlen

Tlf: 90083082
humlen.voyen@bhg.no

Marihøna

Tlf: 90129902
marihona.voyen@bhg.no

Tusenbein

Tlf: 46829244
tusenbein.voyen@bhg.no

Marihøna

Tlf: 46853199
marihona.voyen@bhg.no

Gresshoppen

Tlf: 48258405
gresshoppen.voyen@bhg.no

fus.no/voyen

3. VÅRT VERDIGRUNNLAG

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling»
(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7)

Barn og barndom

«Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Vårt syn på barn og barndom:

Barnehageårene er en svært betydningsfull periode for barnas utvikling. Barndom er i seg selv en veldig viktig periode i livet, det er kun en gang i livet man er barn og i barnehagen lever barna en stor del av barndommen sin. Barnehagen skal derfor være et trygt sted hvor barna kan utvikle seg, leke, bli sett og forstått og hvor de kan være seg selv. I barnehagen skal det være trygge og imøtekommende voksne som møter barna der de er og legger til rette for støtte, omsorg og hjelpe de barna som har ekstra behov. Barnehagen skal støtte barna og gi dem troen på seg selv, slik at de kan utvikle et positivt selvbylde. Barndommen har en egenverdi. Personalet må

bruke sitt faglige skjønn for å sørge for at valg gjøres på bakgrunn av barnehagens styringsdokumenter, etiske vurderinger, pedagogisk klokskap, samt faglige erfaringer og kunnskap.

Barndommen kommer ikke i reprise - barndommen skjer her og nå!

- Barndommen er en viktig del av barnets liv som vil påvirke senere liv. Vi vil derfor sikre at hvert enkelt barn blir godt ivaretatt og får en god barndom.
- I barnehagen skal vi anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Vi skal bidra til at alle barn som går i Vøyen FUS, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek.
- Alt vi gjør skal være for barnets beste
- Barns medvirkning står sentralt. Barna skal bli tatt på alvor, lyttes til og vi skal ha gode samtaler slik at de får medvirke i sin egen hverdag.
- Vi skal legge til rette for at barna skal oppleve utvikling og mestring i hverdagen.
- Vi skal være til stede for barnets beste og med tanke på barns behov. Barna skal få mulighet for ro og hvile, lek, omsorg, emosjonellstøtte og trivsel.

Demokrati

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8)

Våre metoder for å fremme demokrati:

I vår barnehage skal alle barn oppleve å bli hørt, kunne si sin mening og medvirke i hverdagen. Vi skal lære barna respekt for at vi er forskjellige og har ulike meninger. Vi må ikke alltid være enige, men respektere den andres mening.

Demokrati 1-3 år	Demokrati 3-6 år
• Anerkjenne barns verbale og nonverbale kommunikasjon. • "Naboros" - bevisstgjøre barn ved å beskrive positive handlinger i plenum. • Trygge rammer • Alle følelser er akseptert – det er lov å være sint, men ikke å slå. • Her er det plass til alle!	• Rom og trygghet til å ytre sine meninger - barna skal oppleve å bli hørt og føle at sine meninger blir tatt på alvor. • Robuste barn - lære å forstå at ikke alltid det blir som man ønsker. • "Naboros" - bevisstgjøre barn ved å beskrive positive handlinger i plenum. • Alle følelser er akseptert – det er lov å være sint, men ikke å slå. • Lære barn respekt for ulikheter og gi dem positive holdninger til å leve sammen i fellesskap – Her er det plass til alle!

Mangfold og gjensidig respekt

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 9).

Våre metoder for å fremme mangfold og gjensidig respekt:

I barnehagen møtes et mangfold av mennesker. Mangfold innebærer ikke bare det kulturelle og det religiøse, det kan også være et etniske og språklige forskjeller, så vel som et mylder av alder, kjønn, funksjonsnedsettelse, kroppsformer, bosteder, familieformer og om en har tilhørighet i en bygd eller by.

Ved å se forskjellene og godta dem, vil barna lære at det er greit å være ulike. Ved å gjenspeile mangfoldet i barnehagen, kan det for mange barn være nøkkelen til trygghet. Dette kan være med på å skape stolthet over egen identitet og samtidig være med å bli anerkjent for den de er.

Mangfold og gjensidig respekt 1-3 år	Mangfold og gjensidig respekt 3-6 år
• Respektere at barns utvikling skjer i ulikt tempo. • Hvert barn er unikt • Planlegge aktiviteter ut ifra alder og modning. • Musikk og dans fra ulike kulturer • Barna skal få bli kjent med ulike tradisjoner, leve-sett og familieformer • Gjennom temaet mangfold skal vi bli bedre kjent med egen kropp, sanser og følelser • Anerkjenne følelser (TIK)	• Legge til rette for at alle barn skal dele av sin kultur og tradisjon med de andre barna i barnehagen. • Lære barna å respektere ulikheter som er representert i barnehagen og i samfunnet generelt. • Barna skal få bli kjent med ulike tradisjoner, leve-sett og familieformer • Musikk, dans og drama fra ulike kulturer • Gjennom temaet mangfold skal vi bli bedre kjent med egen kropp, sanser og følelser • Anerkjenne følelser (TIK)

Likestilling og likeverd

«Barneha­gen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orien­tering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barneha­gen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10).

Våre metoder for å fremme likestilling og likeverd:

Likeverd og likestilling skal ligge til grunn for all læring og pedagogisk virksomhet i barneha­gen. Vi skal legge til rette for vennskap på tvers av avdelinger og ha samtaler med barna om hvem er jeg og hvem er du?! Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret i hverdagen gjennom felles opplevelser og aktiviteter. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for å best mulig kunne formidle likeverd og likestilling og møte barna for hvem de er og deres behov.

Likestilling og likeverd 1-3 år	Likestilling og likeverd 3-6 år
• Legge til rette for vennskap på tvers av ulikheter. • Barna skal lære å være stolte av seg selv og respektere hverandre. • Fremme nestekjærlighet	• Legge til rette for vennskap på tvers av ulikheter. • Barna skal lære å være stolte av seg selv og respektere hverandre. • Fremme nestekjærlighet. • Bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn.

Bærekraftig utvikling

«Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barneha­gen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10)»

Våre metoder for å fremme bærekraftig utvikling:

Vi skal jobbe for å gi barna kunnskap om naturen, blir kjent med nærmiljøet og utvikle interesse for å ta vare på den. Vi skal være gode rollemodeller med handlinger vi gjør i hverdagen. Barneha­gen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal gjøre seg erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen.

Bærekraftig utvikling 1-3 år	Bærekraftig utvikling3-6 år
• Begynnende forståelse for bærekraftig utvikling. • Bilde­støtte til kildesortering • Plukke søppel • Fokus på gjenbruk og naturmaterialer • Plante blomster og frø • Være i naturen, få naturopplevelser og undre seg.	• Utvidet forståelse for bærekraftig utvikling. • Bilde­støtte til kildesortering • Plukke søppel • Bevisstgjøring av hvorfor gjenbruk og naturmaterialer • Plante blomster og frø - utvidet. • Forstå sammenhenger i naturen. • Barna skal lære seg at “det er lov å forsyne seg flere ganger” for å minske matsvinn. • Naturhuset

Livsmestring og helse

«Barneha­gen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barneha­gen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barneha­gen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 11).

Våre metoder for å fremme livsmestring og helse:

Vi i barneha­gen skal arbeide målrettet mot å styrke barnas selvfølelse gjennom å legge til rette for aktiviteter som bidrar til mestring, trivsel og livsglede. Gjennom trygge rammer, positive erfaringer og samhandling med nærværende voksne og barn, bidrar dette til at vi får robuste barn som er mer rustet til å takle opp og nedturer i livet. Målet er at barna skal være stolte av den de er og ha tro på seg selv og sine egne meninger. Vi har nulltoleranse for mobbing og i samspill med foreldrene gjennom god dialog, skal vi stå sammen for å styrke barnas sosiale utvikling og utfordringer knyttet opp mot psykisk helse.

Livsmestring og helse 1-3 år	Livsmestring og helse 3-6 år
• Sosial kompetanse • Sovetid/hvilestund • Fokus på inkludering • Deltagende og tilstedeværende ansatte • “Klare selv” • Markere Verdensdagen for psykisk helse	• Sosial kompetanse • Hvilestund • Fokus på inkludering • Deltagende og tilstedeværende ansatte • Selvstendige og uavhengige barn • Markere Verdensdagen for psykisk helse

Handlingsplan for trygt og godt barnehagemiljø:
https://fus.no/files/barnehager/files/170/Handlingsplan%20mot%20mobbing_5bb7431594bb5.pdf

4. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19)

Barnet først er et helhetlig system for å styrke de ansattes kunnskap og handlingskompetanse. Det består av tre ulike hovedområder som sammen bidrar til å styrke barns allsidige utvikling; sosioemosjonell støtte og veiledning, organisering og ledelse samt læringsstøtte.

Barnet først er et helhetlig system for å styrke de ansattes kunnskap og handlingskompetanse. Det består av tre ulike hovedområder som sammen bidrar til å styrke barns allsidige utvikling; sosioemosjonell støtte og veiledning, organisering og ledelse samt læringsstøtte.

Sosioemosjonell støtte og veiledning:

Sosioemosjonell støtte og veiledning handler om hvordan de ansatte klarer å skape en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle gode relasjoner med andre, oppleve glede ved å lære noe nytt, oppleve trygghet og tilknytning og ha en opplevelse av selvbestemmelse og selvstendighet.

Positivt klima: I et positivt klima smiler og ler de ansatte sammen med barna. Vi ser mange bevis på at de har en god relasjon til barna, og de viser entusiasme og interesse både med kroppen og stemmen. De er der barna er, i barns høyde og med kroppen vent mot dem.

Negativt klima: Det er fravær av at de ansatte straffer, håner, kjefter og erter barna.
Sensitive voksne-trygge barn: Å være sensitiv handler om å være oppmerksom og respondere på det enkelte barns tegn på at de har behov for støtte. De ansatte kjenner barna godt. De merker hvis barna er urolige, redde, uoppmerksomme, uinteressert, og de tilpasser atferden sin for å respondere på det de ser.

Barns perspektiv og medvirkning: De ansatte følger barns initiativ og ideer, viser fleksibilitet og ivaretar barns perspektiv. De lar barn uttrykke seg og etterspør barns ideer, gir barn ansvar og oppmuntring til å klare seg selv.

Emosjonskompetanse hos barn og ansatte:

Emosjonskompetanse handler om å identifisere og forstå egne følelser og håndtere frustrasjon. Det handler om å forhindre at stress og uro overvelder evnen til å tenke klart, og ha kontroll over hvordan og når du uttrykker følelser.

Emosjonsveiledning: I emosjonsveiledning er de ansatte bevisst barnets følelser, er til stede, oppretter kontakt med barnet, viser forståelse og aksept for barnets følelser. De går inn i følelsen til barnet, og navngir følelsen. Hvis nødvendig, hjelper og støtter de barnet i problemløsningen.

Organisering og ledelse:

Organisering og ledelse handler om hvordan ansatte skaper en barnehagehverdag som hjelper barn å

utvikle god selvregulering, holde fokus og vise interesse for lek og læringssituasjoner. De ansatte etablerer og opprettholder rutiner og strukturer for å skape forutsigbarhet og trygghet, slik at barna kan engasjere seg i meningsfulle og utviklingsfremmende aktiviteter.

Gruppeledelse og veiledning: de ansatte er proaktive og har klare forventninger til atferd. De gir oppmerksomhet på ønsket atferd og gir trygge og forutsigbare rammer.

Tilrettelegge for lek, læring og overganger:

Avdelingen har klare rutiner og de ansatte sikrer flytende overganger. Barna kjenner til regler, og barnehagehverdagen preges av lite venting. Innhold og aktiviteter er godt forberedt.

Variasjon: Det er varierte og interessante materialer i barns høyde. De ansatte tar barns perspektiv og legger til rette for barns deltakelse i aktiviteter.

BARNET FØRST!

Læringsstøtte:

Læringsstøtte handler om at de ansatte gir støtte til barnas læring. Det teoretiske grunnlaget kommer hovedsakelig fra forskning på kognitiv utvikling og språkutvikling. Der vektlegges forskjellen mellom det å kun lære fakta og læring av hvordan fakta henger sammen, er organisert og avhengig av hverandre. Barns kognitive og språklige utvikling er avhengig av mulighetene de får til å benytte eksisterende ferdigheter, og om de ansatte støtter utviklingen av stadig mer komplekse ferdigheter. Læring skjer når barnet er i samspill, er aktivt og opplever mening og engasjement. Ren instruksjon egner seg ikke for barn i barnehagealder. De har behov for å delta og medvirke og oppleve mening for at læring skal kunne skje.

Begrepsutvikling, forståelse og dybdelæring:

De ansatte bruker læringsfremmende diskusjoner og aktiviteter sammen med barna. Læring handler ikke bare om å tilegne seg kunnskap, men også om å benytte denne kunnskapen i nye situasjoner. De ansatte legger mest vekt på å øke barnas forståelse, snarere enn bare å gjennomføre læringsaktiviteten. De ansatte relaterer nye begreper til situasjoner, hendelser eller objekter som barna er kjent med. Gjenkjenning fremmer læring. De ansatte etterspør barns tenkning og problemløsning.

Tilbakemeldinger: Barn trenger tilbakemeldinger på egen læring for å få mest mulig ut av en situasjon/aktivitet. Når barna er i lek og holder på med aktiviteter kan de ansatte gi hint (verbalt eller fysisk) eller stille spørsmål og komme med innspill for at barna skal holde på lenger med en oppgave, og dermed oppnå økt læring og mestring. Målet er tilbakemeldingssirkler, det vil si gjentakende spørsmål - svar – sekvenser, slik at barnet får en dypere forståelse av det aktuelle temaet.

Språk: I språkstøtte er det viktig med hyppige samtaler sammen med barna, og frem- og tilbake utvekslinger mellom barnet og de ansatte. De ansatte snakker med barna, ikke til. De stiller mange åpne spørsmål, der det kreves mer enn et eller to ord til svar, de repeterer og videreutvikler barnas utsagn, setter ord på det de selv gjør og det barna gjør. De har et variert språk, forklarer ord og knytter ord til hendelser/erfaringer her og nå. De ansatte har en klar intensjon om å fremme barns språk i samtaler mellom barna og mellom barn og ansatte.

Egenledelse i lek og læring: De ansatte støtter barn i sin utvikling av egenledelsesfunksjonene; planlegging, organisering, arbeidshukommelse, fleksibilitet, selvregulering, selvmonitorering, igangsetting. De ansatte tilrettelegger for et variert og rikt lekemiljø og deltar i barnas lek.

Slik arbeider vi med Barnet først:

Barnet først”/CLASS:

Vi startet opp med “barnet først”/CLASS høsten 2020. Det har vært en spennende prosess for personalet og vi har erfart at små grep kan gjøre store endringer! Vi har hatt hovedfokus på “barnet først” og læringsstøtte i hverdagen. Personalet har fått en større bevissthet på hvordan vi støtter barna emosjonelt i ulike settinger og har blitt bevisste på hvordan vi kan inkludere læringsstøtte i hverdagsaktiviteter. Til høsten skal vi ha ekstra fokus på organisasjon og ledelse – hvordan kan dette bidra til en bedre hverdag for barn og personal. Vi har pr nå to ressurspersoner innenfor CLASS. En for toddler (Wenche) og to for Pre-K (Karianne og Andrea). Vi har også en ressursperson innenfor TIK (Tuning in to kids) (Tine og Karianne).

Slik arbeider vi med “barnet først” /CLASS:

- Hver høst vil de ansatte bli observert fra en ekstern CLASS observatør.
- I etterkant av observasjonene lages det handlingsplaner pr avdeling rettet mot fokusområdene: Læringsmiljø, anmeldingene avdelingen har fått på observasjonen.
- Vi jobber med CLASS på ulike nivåer opp mot personalet ukentlig. (Avdelingsnivå og i lederteamet)
- For å skape et godt grunnlag for de ulike fokusområdene innenfor “barnet først”/CLASS må vi legge hovedfokus på voksenrollen. Dette innebærer bevisste, aktive og tilstedeværende voksne som vet hva som forventes av dem i hverdagen og har kunnskap rundt viktigheten av arbeidet vårt.

Samarbeid på tvers av alder:

“Barnet først”/CLASS 1-3 år (toddler)	"Barnet først”/CLASS 3-6 år (Pre-K)
• TIK • Lekegrupper • (omsorg, “nabostøtte” og inkludering) • Språkgrupper/eventyr	• TIK • Kanin og pinnsvin • Hjerdebarn • Lekegrupper • (omsorg, “nabostøtte” og inkludering) • Språkgrupper

5. BARNS MEDVIRKNING

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27).

Våre metoder for å sikre barns medvirkning:

Alle barn skal få medvirke i sin hverdag ut ifra alder og modning. I barnehagen må vi legge til rette for å involvere barna i det som skjer i hverdagen innenfor satte rammer. Barna skal ikke stå alene med et ansvar og en avgjørelse de ikke er rustet for, dette er personalets ansvar. Barna skal vite og være trygge på at personalet støtter dem og hjelper til når valgene blir vanskelig.

Barns medvirkning 1-3 år	Barns medvirkning 3-6 år
• Barna får en begynnende forståelse for at de kan være med på å påvirke sin egen hverdag. • Støtte barns utvikling og utfordre dem til å strekke seg mot nye mål • Gi barna ansvarsoppgaver i hverdagen som for eksempel lage mat, rydde flasken sin m.m. • Vi skal være fleksible med våre planer og endre dem uti fra barnas innspill og interesser.	• Barna blir gjort oppmerksomme på og er bevisste på at de er med på å påvirke sin egen hverdag. • Støtte barns utvikling og utfordre dem til å strekke seg mot nye mål • Gi barna ansvarsoppgaver i hverdagen som for eksempel dekke bordet, lage mat, pakke sekken, rydde flasken sin m.m. • Vi skal være fleksible med våre planer og endre dem uti fra barnas innspill og interesser. • Barnesamtaler med førskolebarna.

6. SAMARBEID

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29).

Våre metoder for å skape et godt foreldresamarbeid:

- Foreldresamarbeid:
- Våre metoder for å skape et godt foreldresamarbeid:
- Det er helt avgjørende at det er et godt samarbeid mellom foreldrene og barnehagen. Vi ønsker en åpen dialog og at foreldrene er trygge på at de kontakter oss når det er spørsmål eller annet en er usikker på. Snakk med pedagogene enten i levering/henting, MyKid, SMS, telefon eller mail. Det er ikke alltid vi er tilgjengelige for lengre dialog i garderoben

Foreldrenes medvirkning i barnehagen:

- Dere foreldre har til stor grad medvirkning i barnehagen basert på eget barn.
- Dette handler om:
- Når dere gir beskjed om at vi må legge til rette for at hvis ditt barn f.eks. trenger ekstra ro og hvile
- Når barnet trenger ekstra omsorg og oppfølging
- Hva dere ønsker at deres barn skal ha på seg av klær i utetiden.
- At dere stiller opp og deltar aktivt på foreldremøter og foreldresamtaler
- At dere tar del i barnehagens virksomhet som S.U., FN-dagen, dugnad, sommeravslutning eller andre arrangementer i regi av barnehagen/S.U.

Samarbeid med andre instanser:

- Samarbeid med andre instanser er viktig for å kunne gi barn og foreldre et helhetlig og godt barnehetilbud.
- Bærum kommune som tilsynsmyndighet
- FUS og eierstyret
- Helsestasjon
- Veiledningssenteret
- PPT (Pedagogisk psykologisk tjeneste)
- Spesialpedagoger/ Haug skole og ressursenter
- Barnevernstjenesten
- Logopeder
- Fysioterapeuter
- Ressursteam
- Emma Hjort skole
- Høgskole/universitet
- Overganger

Hva dere kan forvente av oss:	Våre forventninger til dere:
• Dere skal alltid bli møtt med et smil og et hei når dere kommer i barnehagen • Tilbakemeldinger om hva vi har gjort i løpet av dagen • Bildedokumentasjon og månedsplaner/brev • Vi ivaretar barna deres og gir dem varme og trygghet i hverdagen. • Vi ønsker å ha en god dialog og et godt samarbeid. • Åpen og ærlig kommunikasjon gjennom hele barnehetiden. • Taushetsplikt	• Følg med på MyKid. • Gi beskjed ved fravær/sykdom innen kl 09.00 • Gi beskjed hvis noen andre skal hente ditt barn. • At barna har riktig tøy til riktig årstid og klær etter vær og temperatur. • At det er nok skiftetøy på plassen • Alt tøy skal være merket med barnets navn. • Åpen og ærlig kommunikasjon gjennom hele barnehetiden. • At dere svarer på brukerundersøkelsen og andre undersøkelser i regi av FUS.

7. OVERGANGER

Tilvenning i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en trygg og god tilvenning:

- Våre metoder for å sikre en trygg og god tilvenning:
- Vi tilbyr lekegrupper for de nye barna fra mai - juni 1 time i uken. Da får foreldrene mulighet til å komme en fast time i uken til barnehagen hvor barna kan leke, bli kjent med lokalene og foreldrene får mulighet til å snakke med pedagogene. På denne måten vil ikke bare barna bli trygge, men også foreldrene. Barn speiler sine foreldre. Så det foreldrene vil oppleve som trygt - vil også barna oppleve som trygt! I tillegg gir dette også foreldrene mulighet til å bli kjent med hverandre. Ved oppstart har vi lagt til rette for 5 tilvenningsdager, men med rom for å legge til rette etter barnets behov og alder.

Det er viktig å huske at de minste barna kan trenge kortere dager ved oppstart.

Link til undersiden "tilvenning" på egen hjemmeside: <https://fus.no/voyen/tilvenning>

Overganger innad i barnehagen

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang innad i barnehagen:

- Samarbeid
- Å flytte fra 1 til 2 etasje
- Når barna skal flytte fra 1 til 2 etasje skal det oppleves trygt for både barn og foreldre. Barna får alltid med seg en kjent og trygg voksen som har vært på avdelingen deres. I løpet av våren vil barna bli tatt med opp slik at de blir kjent med lokalene og de voksne som er i etasjen. Det vil også bli lekegrupper oppe for barna.

Overgang mellom barnehage til skole

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang til skolen:

Siste året i barnehagen skal oppleves som spesielt for barnet. Det å være eldst i barnehagen og skal forberedes på en overgang som for noen kan være vanskelig å forstå. Vi skal sikre at hvert enkelt barn har de beste forutsetningene for å være klar til overgangen over i skole og SFO.

Vi følger helhetlig opplæringsløp i Bærum. Link ligger på Bærum kommune sine hjemmesider.

<https://www.baerum.kommune.no/globalassets/tjenester/barnehage/kvalitet-i-barnehagene/helhetlig-opplaringslop-i-barum-februar-2020.pdf>

Foreldremøte i august/september gir vi informasjon og snakker om forventninger før skolestart. I februar har vi informasjonsmøte med foreldrene om videre prosesser i samarbeid med skolen.

Vi har barnesamtaler hvor vi snakker med barna om overgang barnehage - skole og hvilke tanker de har rundt det. Barnas svar og tanker blir en del av overføringssamtalene med foreldrene til våren.

- Bruk av grenseobjekter
- Lekegrupper med barnehagene i nærområdet
- Emma Hjort skole inviter til lesegrupper på skolen.
- Avdelingsleder på skolen besøker førskolebarna i barnehagen.
- Tur til Eidsvoll før 17 mai
- Fylle ut overgangsskjema før 15 mai
- Overgangssamtale med foreldre/foresatte før 15 mai
- Overgangssamtale med skolen
- Avslutningstur for førskolebarna
- Høytidelig avslutning for førskolebarna

Grenseobjekter

Grenseobjekter er gjenstander, spill eller leker som elevene vil finne både i barnehagen og skolen. I Bærum skal alle barnehager og skoler la elevene bli kjent med en felles bok, ett spill, en lek og en sang. Bruk av felles grenseobjekter i kommunen vil øke sannsynligheten for at barna opplever helhet og sammenheng mellom barnehage og skolen.

Bok: Ukrainsk eventyr, gjendiktet av Alf Prøysen: «Skinnavotten»

Spill: «Villkatten»

Lek: «Hauk og due»

Sang: Frode Skålevik: «Stopp! Ikke mobb!»

8. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Lærende organisasjon

«Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

I FUS er vi lærende barnehager. Personalet er i kontinuerlig utvikling, reflekterer over faglige og etiske problemstillinger, holder seg faglig oppdatert og er gode rollemodeller. Senge (2006) sier: «en lærende organisasjon er en organisasjon som kontinuerlig forbedrer sin evne til å skape sin egen framtid.» Vi legger derfor vekt på at personalet utvikler sine evner og bygger sin kapasitet slik at barna møter omsorgsfulle og kompetente ansatte.

Våre metoder for å opprettholde en lærende organisasjon:

- Vi er sikrer kunnskapsdeling på tvers av avdelingene gjennom faste veiledningsgrupper blant personalet. Vi er alle bevisst på at vi er et hus og jobber sammen mot felles mål.
- Barna blir tatt med på planlegging og evaluering gjennom bruk av skoggruppmetoden.
- CLASS og TIK + sertifiserte ansatte.
- Vi blir observert av ekstern CLASS observatør minimum 1 gang i året.
- Felles kursing for hele personalgruppen – skape felles grunnforståelse hos personalet.

Planlegging

«Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

Våre metoder for planlegging:

- Vi planlegger jevnlig gjennom hele året for å sikre felles forståelse i personalgruppen og for å sikre barns medvirkning inn i planene.
- Planleggingsdager – 5 dager i løpet av barnehageåret: her lager vi periodeplaner, har felles kurs, evaluerer, har veiledning, arbeid med ulike caser og legger til rette for barns lek og utvikling i det fysiske rommet.
- Personalmøter - 3t på kvelden en gang i mnd: 1,5t i veiledningsgrupper på tvers av huset. Da jobber vi med caser, fag og felles planer. 1,5t avdelingsvis hvor vi jobber med planene for kommende periode og gjør endringer ved behov, jobber med enkelt saker og andre behov i barnegruppen.
- Ledermøte - 1t 45min pr uke – Fokus på faglige temaer, pedagogene må forberede seg i forkant av møtet, for å skape faglige diskusjoner og felles grunnsyn. Gjennomgang av kommende uke.
- Avdelingsmøte - 1t pr uke. Her jobber de med planene for avdelingen, CLASS/TIK og enkeltbarn.
- Planleggingstid - Pedagogene har 4t pr uke (noen avdelinger velger 4t pr uke, mens andre har 8t annenhver uke). Benyttes til planlegging, for- og etterarbeid relatert til direkte arbeid med barn, uformell foreldrekontakt og faglig ajourføring.

Vurdering

«Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 38).

Våre metoder for vurdering:

- CLASS observasjon: 1 pr år av ekstern observatør.
- Brukerundersøkelse: 1 pr år, UDIR som sender ut. Det er derfor viktig for oss at alle foreldre svarer på denne, slik at skåren blir reel.
- Medarbeidersamtaler: med pedagogisk leder eller daglig leder. Alle ansatte får tilbud om samtale 1 gang pr år og ved behov.
- Medarbeiderundersøkelse: sendes ut fra FUS en gang i året. De bruker eksternt firma til undersøkelsen.
- Barnesamtaler: formelle og uformelle.
- Foreldresamtaler: alle foreldre får tilbud om samtale 2 ganger pr år og mer ved behov. Alle er pliktet til å stille på minimum 1 samtale pr år.
- Foreldremøter 2 ganger i året.
- SU møte: 2 ganger i året. Evt flere ved behov.

Dokumentasjon

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehage-loven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å plan-legge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 39).

Våre metoder for dokumentasjon:

- Kartlegging og observasjon
- MyKid – bilder, dagen i dag, månedsbrev, månedsplan, kalender og informasjonsskriv.
- Tema og bilder synlig på avdelingene
- Periodeplaner
- Evaluering

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbu-det, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 40).

Våre metoder for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet:

- Handlingsplan – hva, hvordan, hvorfor
- Beviste valg rundt plassering og deling av grupper.
- Dele i mindre grupper under måltid, hverdagsaktiviteter og overganger.
- Språkgrupper
- Lekegrupper på avdelingen og på tvers av hele huset.
- Tilrettelegging for enkeltbarn i samarbeid med foreldrene
- Jevnlig evaluering av struktur, organisering og kvalitet i hverdagen.
- (henvise til plan for tidlig innsats)

9. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagen har 7 ulike fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 47).

Våre metoder for å ivareta rammeplanens hensikt med fagområdene:

Periodeplan:

Hver avdeling har sin egen periodeplan som utarbeides hver høst og vår. Vi har felles satte mål for barnehagen som er med på å gi en felles utvikling og progresjon. Dvs. at når barna blir et år eldre, settes det utvidete mål relatert til barnas alder og utvikling hvert eneste år innenfor de ulike områdene i planen. Dette er for å sikre progresjon hos barna.

Områder med ekstra satsning på progresjon i periodeplanen:

- Sosial kompetanse
- Barns medvirkning
- Språkutvikling
- Motorisk utvikling

Vi har tre faste temaer vi jobber med gjennom året:

Mangfold: September – november

Vi jobber med meg selv, kroppen min, familien min, ulike nasjonaliteter og FN dagen.

Naturfenomener: januar – mars

Vi jobber med ulike eksperimenter, planeter, verdensrommet, vinter (snø/is/vann – varmt og kaldt)

Mestring: april – juni

Vi jobber med at barna skal få oppleve mestring både på tur og i barnehagen, med selvstendighet og være stolt av hvem de er.

Markeringer vi har i barnehagen:

- FN-dagen
- Mangfold – temafest siste fredagen i november
- Lucia
- Jul/nissefest
- Samefolkets dag
- Karneval og fastelavn
- Vinteraktivitetsuke
- Naturfenomener- temafest siste fredagen i mars
- Påske
- Eid
- Holi
- 17-mai markering
- «Jeg er meg» dagen – temafest for mestring i juni

Pedagogiske læringsopplegg som vi bruker i barnehagen

HENRY – Trygg førstehjelp

Førstehjelp for barnehagebarn er et pedagogisk læringsopplegg utviklet for barn i alderen 3- 6år. Målet er å lære de eldste barna i barnehagen om førstehjelp. Opplegget er utviklet for å øke barns bevissthet om, kjennskap til og interesse for førstehjelp. Samtidig handler det om å utvikle omsorgsevne, ansvar og hjelpevilje hos barn. Læringsopplegget presenterer Henry i ti ulike situasjoner der han har skadet seg og trenger hjelp. Illustrasjonene gir ingen svar, men legger opp til at barna selv skal reflektere rundt hva som har skjedd.

NAFFEN – Trafikksikkerhetsopplæring

Naffen’s trafikkboks er et verktøy utviklet av NAF og som skal gjøre det både enklere og morsommere å lære barnehagebarn i alderen 3-6år om trafikksikkerhet. I dette opplegget blir vi bedre kjent med Naffen og Arne,

Naffen kan trafikkreglene og følger dem nøye mens Arne ikke er veldig interessert og tenker ikke på konsekvensene av å gjøre som man vil i trafikken. Samspillet mellom de to skaper mange morsomme og utfordrende problemstillinger hvor barna må ta stilling til hva som er riktig og galt underveis i de forskjellige historiene.

BJØRNIS – Brannvernopplæring

Bjørnis er opplegg utviklet av brannvesenet med hovedfokus mot førskolebarna. Opplegget inneholder ulike temaer som det er viktig at barna kan. F.eks. nødnummer, hva gjør vi hvis det brenner osv. Det er også utviklet sanger og opplegg som kan brukes for alle barna i barnehagen.

KANIN OG PINNSVIN – Sosial kompetanse

Fortellingene om kanin og pinnsvin tar utgangspunkt i situasjoner som kan oppstå hjemme eller i barnehagen. De er forankret i rammeplanen og handler om hva det vil si å være en god venn. De tar opp viktige problemstillinger og gir barna enkle modeller for hvordan løse konflikter.

